

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jesum sub cruce onustu[m] et fatigatu[m] laboriosissime.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

De Christi Eductione

E 3 **C**tradidit voluntati eorum. **V**incensus Sententia data a pilato sumum sentium ubi supra: hec fuit. Iesum seducente populo: blasphemante deum / dicente se christum regem esse iudeorum: cruci affigendo condemnabo et adiudico.

Quidam deuor. **S**uscepereunt autem Iesum.

Quidam deuotus. Hic considerans est maximus dolor dulcissimi salvatoris: nam data sententia accurrunt impudisci ribaldi rapiunt christum ignominiosissime illudunt: vulnera flagellationis reno uant: crudeliter purpuram carni christi compactam violenter extrahendo: coronam capite deponendo: vestibus suis induitos eandem coronam iterum imponendo: ita quod sanguis natus ubi erupit: corpusque sanctissimum et terra rosoe rigaret: cruento ipm latronibus pessimis associat: deteriusque ipsum contrectat: et latronibus cerneretur deterior. **V**incensus est quod tam vilis reputabant eum: ut nullus crucem suam sicut latronem etiam crucifigendorum patibulis deferendo fecerunt: actingere dignarentur: sed infirmi domini scapulis debilibus vulneratis et cotoles crudeliter rabi-

di canes imponunt grauissimum crucis patibulum: quod nulli latroni antea fuerat factum. Ide iam quod Iesus humeros humiliter supponit: incurvatus et anhelans incedit multo pli certe ab impio fatigatus. Multoties in terra per nimia infirmitatem procedens cum clamoribus leualit. Sequebat et antia mater: pro filio: ingessumque genitrix deinceps videre nec alioquin propter populi multitudinem permissa. Erat enim in crastinum magna festivitas: unde ex omni mundo parte conuenerat inde. Videlicet enim filio imponere crucem magistrum et pederosam: quae ex corde proprio iuisset: sed nulla ad eundem facultas patuit: unde Ioannis loquebat et magdalene. Duxit charissimi precor quo videre et tangere filium meum valorem priusque moriar: ne et ipsa per dolorem nimio moriar. Peruenientres itaque via copen dij ante ciuitatis portam: videns a longe filium sub cruce anhelantem: iam sub onere deficiente: in medio latronum euntem facie sicut leprosum: capillis et barba iam quasi semi priuata: oculis lachrymosis: ore etiam paullito. Quem cum vidisset: non cognovit per nimia deturpationem: vnde dicit: O sorores meae dicatis dilectionis meae: ubi est filius meus: o miserabilis iste vir qui hic deducit. Extendit subito et filium si similia passus sit. Et apud propinquas Iesum iam seminotruus: videlicet suam ingessumque genitricem non potuisse amplius continere: sed cadens sub cruce ex nimia compassionem. Quod videns mater dolorosa: agnoscensque vestes eius: et filialem dilectionem. Heu heu ipse est ipse est filius meus. Et accesserunt sorores eius cum magdalena et ioanne dicentes: Domina declina pauperis: videt in qualibet angustia verso cor eius: ut quasi spiritu deficiat ex tui consolacione.

a 5 principes et populus. b 5 Aliqui dicunt enibz fusile flagellatum: semel ad satisfactionem: opulalia vice ppter co*stitionem romanam*. Et illi? opinio sua fuit heretico resert. Lredo qd tm semel fuit flagellat? sed sepius illudic. b 5 hanc. Iesu vo. R. flagellatus. L. tradi a 5 voluntas sequitur in textu. b 5 contra legem iustitiae, dicit voluntati eorum. Ab. ut crucifigeret.

Iesus sub cruce fatigatus. Matth. XXVII. Marci. XV. Luce. XXIII. Joan. mis. XIX.

Secundum Visce.

13 milites tam exercitatu hora sexta et interea perirent autem Iesum a 5 ubi nouam penitentiam fecerunt: quia ppter compunctionem purpura vir scilicet poterat a carnibus euelli: unde ex iuria sanguinis nouus pugnare ebullire.

M. exuerunt cum

a 5. i. veste in modum pallii facta de purpura. b 5 ut magis confutabiliter educeretur quanto a pluribus cognosceretur. chlamyde et. R. purpura: et indubitate a 5. extra civitatem: eo quod passio christi non solus ad iudeos: sed ad omnes se extenderat: etiam in publico stabulo voluntaria illa vestimentis suis. J. et eduxerunt eum

A *M. ut crucifigerent. R. illum. I. Et* a Quib⁹ ait: Sinite me charissime/ ut hic moriar: Accendā et aperte/ bor te fili dulcissime: vbi tā absces/ sit speciosa forma: vbi decor vul/ tus tui et splendor oculorum? *O tEsa.22.1*
sanctissime nata flos virginitatis
me⁹ nimium depresso et squali/ dus nimium crudeliter tractatus
Et his dice⁹ reiecco timore acces/ sit et amplificata est dñm: et sic im/ pletū est illud. *Tuā ipsius et ipsi/ us tuā aīam pertransibit doloris*
gladius: quia passio christi cōmu/ nicat a fuit aīe virginis: et sic eius
anima fuit sua per compassionē
et compassio virginis cōmunicata
fuit christo: et sic anima virginis fu/ it ipsius christi: non in substantia/ sed in doloris participatiō. Tūc tJo.10.b.
vtriusq⁹ ania quasi deficiebat: ut
eranimes ambo corruerēt. In cu/ ius memoria christidaeles ecclesi/ am postea exerēt: quē nuncupa/ ta fuit Maria de spasio: cui⁹ ve/ stigia hodie ostenduntur.

B *te flere sup me sed sup yosipas fite⁹ et*
a s. i. aues et iudes qui peccauerūt hāc morte: unde et
ip̄i morte digni sunt. b s. i. valde notandum est:
sup filios vestros. Quoniam ecce reni/
a s. i. obſidio hierlm⁹ et extrem⁹ iudici⁹. b s. i. die/ bus obſidiois.
c s. i. q̄r̄e tribulationis et angustie di/ cit aliquis beat⁹ respectue: qui non by filii aut amic⁹ p/ quo dupliciter non affigit: se et amico lēs.
ent dies in quib⁹ dicēt: Bēate steriles
et ventres q̄ ho genuerūt: et ybera q̄ ho
a s. i. tpe iudici⁹ q̄i ch̄rist⁹ non flevit: nec despectu habebit:
quia in forma glorioſa apparet. b s. i. peccatrices aie q̄
multa et generūt p̄ca: quē et tutū latibulū a
monubus: qd tñ non inuenient.
lactauerūt. *L*unc incipient dicere mō/
a s. i. q̄ melius erit nobis latitare sub istis collibus: q̄ eter/ nauter detudi in infernū.
tibus cadite sup nos: et collib⁹ op̄erīte
a s. i. Ratio huius est. b s. i. in christo iusto: et eius marty/ ribus membris. c s. i. imp̄i homines facere possunt: et
deus iustos ita tribulari gemitus penitus infligi.
nos. *Quia si i viridi ligno bēc faciūt:*
a s. i. heu quid sustinebūt in tormentis imp̄i p̄cōre exēcti
et derelicti ab omni grata: virtute et dilectione.
in ardō qd sicut. Buceban⁹ autē et alij

C *Et baulans sibi crucem. Bernard⁹*
Bernardus doct⁹ mellitus in
sermone de passione. O inaudū
specaculum: nāq̄ audītū vīsum
aut factum: ut aliquis fur aut ma/ lefactor adhuc co/ appellere⁹: ut su/ um pp̄iū portaret patibulū/p̄e/ ter saluarorē. Et impletū est illud
Factus est principatus super hu/ merū eius: quia ipse p̄p̄er passio/ nem crucis et humiliatiōne fuit ex/ altatus. Et impleta est figura de *Esa.9.b.*
Isaac patriarcha. *O* *Et cū ducerent eū seque.*
Mota hic bin doctores. Vincen/
tū/ Bernardinū/ Nicolai de ly/
ra/ et Hugonē cardinalē: q̄ Ch̄ri/
stus loquētū hīc de dupliči pena. s.
obſidiōe romanoꝝ: et extremo iu/
dicio. Primo dico loquētū de ob/
ſidione romanorum facta per Ti/
tum et Vespasianū: qui post ascē/
sionē christi anno quadragesimo
secundo/ obſedēt hierusalē/ et sun/

De christi Potatione

Edit⁹ destruxerūt: vbi facta est tan-
ta strages: ut occisoꝝ languis q̄st
fmat. 9.b. riuiulus de oib⁹ partib⁹ ciuitatē
flueret: et capta fuit ciuitas in die
paschæ: vbi maria ps ⁊ potiores
iudic⁹ cōuenerāt: et inclusi atq; oc-
cisi vēditi aut fame perditi: ita q̄
Egesipus dicit libro. v. Undeci-
es cētēa milia fame ⁊ gladio pe-
rierūt. Octoginta milia vēditi et
dispersi: et triginta pro vno dena-
rio empei sunt: quia ipsi christum
pro triginta denariis emerūt. Et
verificata est in p̄t adhuc restat
plurima in extremo iudicio vēdi-
canda) h̄c postulatio. Sanguis
eius sup nos ⁊ sup filios r̄c. Erat
infus tanta fames tēpore obsidi-
onis: ut matres comedērēt p̄rios
pueros s̄m iosephū de bello iuda-
ico. lib. vii. cap. x. Unde idem Iosephus
de se ait: q̄ latuerit scilicet
petrarū cum quaeraginta co-
mitibus: et captus ac romanis p̄-
sentatus. Secūdo loquitur chris-
tus de iudicio extremo: sicut pa-
tebit in expōtiōe textus.

Sunt autem inuenient
Quidā deuotus i presenti tex-
tū. Deuotus homo totum se recollig-
at: ut dominū sui recenscat dolo-
res: et p̄cipue deductiōes ⁊ reductiōes: et inuenit q̄ christus fuit reductus. Agnac-
lo in hoc tum p̄pria voluntate ut caperetur. Ad annam: ut alapa crudeli percutere-
tur. Ad caiphām: ut spūtis/plagis ⁊ opprobis faturetur. Ad concūm manevia
tudis ligaretur ⁊ cōdeinaretur. Ad pilatum: ut a principib⁹ accusaretur et
minaretur. Ad herodem: ut tanq; fatus alba ueste illuderetur. Ad pilatum iterū:
ut latro sibi p̄ferretur. Intus in atrium: ut flagellis cederetur. Ad aspercum iudic-
rum: ut ad crucem peteretur. Ad tribunal: ut sententia iniusta daretur. Ad Caluare
locum: ut cruci affigeretur. Quis potest cogitare illusiones/dolores/ tristicias op̄
probria/plagas ⁊ vbera r̄c. Sz p̄ter vias alias illa q̄n fuit educ⁹ ad monte calvarie
sunt dolorissima: p̄ qua vere dici potest: O vos omnes qui transitis per omnes alias
vias: attendite ⁊ videte si est dolor: sicut dolor meus in hac penultimavia: q̄n quasi
alius ego defeci cū matre: q̄n eam iudei ab amplexu meo crudeliter auilserunt: q̄
a mulieribus sanctis rapta extra turbā quasi mortua: et paululuz spiritu resumpta
calidissimas lachrymas effuderit: etiam in tanta quantitate q̄ dic⁹ lapidem con-
uase: qui postea habitus fuit p̄ magnis reliquijs in p̄grandi illa ecclēsia Sophie
in Constantinopoli. Cōpatere hic christo: q̄r via ista fuit penalis ⁊ valde p̄fusilis
p̄cipue ppter quattuor. Primo ppter ligni maledictionē. Secūdo ppter latronū
associationē. Tertio ppter vestimentoꝝ expoliatiōe ⁊ enuigationē. Quarto ppter

a s f̄t p̄phetia implere di. Et cū scelerati reputar̄t: vt condiceret p̄ ihūs paterē: vnde dicat p̄ sonū rem vocare
iustos sed p̄tōes: ideo cū latronib⁹ sunt edua⁹ extra die
rusalē: vt eos reduceret ad celestē hierusalē.
duo nē quā cū eo ut interficerentur.

Ihesus deficiens potatus. M̄athēi
XXVII. M̄arci. XV. Luce. XXIII. Jo-
annis. XIX.

Gra. s. t. cū scipios
saluatoris op̄y
probno edic̄t
X. t. cōntes
cere. ur. ⁊ iam lento grada
valde incederet: multo
enfis in terra caderet.

M. aut inuenient
hoiez. R. quēpiā
a s cōmōdū volentem
domū reueri ab agro: q̄
tempus erat prandii.
H̄tereūmē. M̄. no

a s a cūitate cyrene que est in prouincia galilee. Erat ge-
tilis ⁊ habitabat hierosolymis.
Muse simonē ⁊ cyrēnē sem. L. vēmentē
a s qua fuit in agro ⁊ laborauit. b s Nōmē istū simo-
ni h̄c ex p̄mū ratione fitoꝝ: qui fuerit chalīzūlū
⁊ postea martyriū ppter fidem.

de villā. R. patrē alexandri ⁊ rufi. L.